

Kontrole środowiskowe w Kowarach – wspólnie dbamy o czyste powietrze

Jakość powietrza, którym oddychamy, ma bezpośredni wpływ na zdrowie mieszkańców, komfort życia oraz stan środowiska naturalnego. Zanieczyszczenia powietrza, w szczególności pyły zawieszone i toksyczne związki powstające w wyniku spalania w domowych piecach, oddziałują na wszystkich – **niezależnie od tego, gdzie mieszkamy i czym ogrzewamy swoje domy.**

Dlatego ochrona powietrza jest jednym z kluczowych zadań publicznych realizowanych przez Gminę Miejską Kowary.

W związku z tym na terenie miasta prowadzone są **kontrole środowiskowe ukierunkowane na przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony powietrza**, w szczególności obowiązków wynikających z uchwały antysmogowej dla województwa dolnośląskiego.

Kto sprawuje kontrolę i nadzór?

Burmistrz Miasta Kowary sprawuje kontrolę i nadzór w zakresie ochrony środowiska jako **Organ Ochrony Środowiska**, działając na podstawie art. 379 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

W imieniu Burmistrza kontrole przeprowadzają **upoważnieni pracownicy Urzędu Miejskiego w Kowarach**, posiadający imienne upoważnienia oraz legitymujący się legitymacją służbową.

Zgodnie z art. 379 ust. 3 Prawa ochrony środowiska osoby przeprowadzające kontrolę mają prawo m.in. do:

- wstępu na teren nieruchomości, do budynków i lokali,
- przeprowadzania oględzin urządzeń grzewczych,
- żądania okazania dokumentów technicznych i eksploatacyjnych,
- żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwania osób w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego,
- wykonywania czynności niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego.

Obowiązek umożliwienia przeprowadzenia kontroli

Właściciele, zarządcy i użytkownicy nieruchomości mają **obowiązek umożliwić przeprowadzenie kontroli środowiskowej**.

Utrudnianie lub uniemożliwianie kontroli (np. nieotwieranie lokalu mimo obecności w mieszkaniu, ignorowanie wezwań, nieodbieranie korespondencji) **nie zwalnia z odpowiedzialności** i może skutkować dalszymi konsekwencjami prawnymi.

Obowiązki wynikające z uchwały antysmogowej

Na terenie województwa dolnośląskiego obowiązuje uchwała antysmogowa, która wprowadziła konkretne obowiązki dla właścicieli i użytkowników nieruchomości.

Czym są bezklasowe źródła ciepła?

Bezklasowe źródła ciepła (potocznie nazywane „kopciuchami”) to:

- starego typu piece i kotły na paliwa stałe,
- urządzenia wyprodukowane przed wprowadzeniem norm emisyjnych,
- piece i kotły, które **nie spełniają żadnej klasy emisyjnej (klasy 3, 4, 5 ani wymagań ekoprojektu)**,
- urządzenia, dla których **brakuje dokumentów potwierdzających spełnianie norm emisyjnych**.

Są to instalacje charakteryzujące się bardzo wysoką emisją pyłów i substancji szkodliwych.

Zgodnie z uchwałą antysmogową:

- eksploatacja bezklasowych pieców i kotłów była dopuszczona **wyłącznie do 30 czerwca 2024 r.**,
- **od 1 lipca 2024 r. użytkowanie takich urządzeń jest prawnie zakazane.**

Jak sprawdzić, czy mój piec jest bezklasowy?

Jak sprawdzić?	Co to oznacza
Brak tabliczki znamionowej lub oznaczeń klasy	Piec traktowany jest jako bezklasowy
Brak instrukcji obsługi lub certyfikatu	Brak potwierdzenia spełniania norm
Piec zasypowy starego typu („górniki”, „dolniki”)	Najczęściej piec bezklasowy
Urządzenie wyprodukowane przed 2012 r.	Z reguły nie spełnia norm
Brak dokumentów potwierdzających klasę 3, 4, 5 lub ekoprojekt	Piec uznawany za bezklasowy

Uwaga: brak dokumentów oznacza, że urządzenie traktowane jest jako bezklasowe – nawet jeśli „dobrze grzeje”.

Zakaz spalania odpadów – co oznacza w praktyce?

Przepisy prawa **bezwzględnie zakazują spalania odpadów w piecach i kotłach domowych**, niezależnie od rodzaju urządzenia.

Za odpady uważa się w szczególności:

- drewniane elementy z rozbiórek i remontów (belki, deski, listwy),
- stare meble, płyty meblowe, płyty wiórowe i MDF,
- futryny drzwiowe i okienne,
- panele i płyty podłogowe laminowane,
- opakowania plastikowe i foliowe,
- ubrania, buty, dywany i inne tekstylia.

Nawet drewno **pomalowane, lakierowane lub impregnowane jest odpadem** i nie może być spalane. Spalanie takich materiałów powoduje emisję toksycznych substancji niebezpiecznych dla zdrowia.

Obowiązki wynikające z Prawa budowlanego

Właściciele i zarządcy nieruchomości są zobowiązani do:

- posiadania przez cały okres eksploatacji urządzenia grzewczego jego **dokumentacji technicznej i eksploatacyjnej**,
- **zlecania corocznych kontroli przewodów kominowych** (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych),
- użytkowania instalacji grzewczych w sposób bezpieczny i zgodny z przepisami.

Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB)

Każdorazowa wymiana źródła ciepła lub zmiana sposobu ogrzewania wymaga:

- złożenia nowej deklaracji,
- albo aktualizacji danych w CEEB.

Obowiązek ten wynika z ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów.

Najczęstsze błędy mieszkańców

Podczas kontroli najczęściej stwierdzane są:

- przekonanie, że „piec jest stary, ale sprawny – więc legalny”, że w starym piecu lub piecu kaflowym „palę tylko sezonowanym, suchym drewnem – a to jest ekologiczne”,
- brak dokumentów potwierdzających klasę urządzenia,
- spalanie drewna pochodzącego z remontów,
- brak corocznych przeglądów kominarskich,
- przekonanie, że brak odbioru pism lub nie wpuszczenie na teren nieruchomości kontrolujących „rozwiązuje problem”,
- brak aktualizacji deklaracji w CEEB po wymianie pieca.

Odpowiedzialność prawna

Naruszenie przepisów może skutkować:

- odpowiedzialnością wykroczeniową,
- odpowiedzialnością karną w przypadkach określonych przepisami,
- wydaniem decyzji administracyjnej,
- egzekucją administracyjną w razie niewykonania decyzji.

Wspólna odpowiedzialność za powietrze w Kowarach

Celem prowadzonych kontroli jest **ochrona zdrowia mieszkańców i poprawa jakości powietrza**, a nie represja. Świadomość ekologiczna, odpowiedzialność za siebie i innych oraz współpraca

mieszkańców, wspólnot mieszkaniowych i przedsiębiorców z organami gminy pozwala realizować te zadania skutecznie i sprawnie.

Zachęcamy do zapoznania się z obowiązującymi przepisami oraz do reagowania na korespondencję urzędową.

Inspektor ds kontroli
Zbigniew Klimek